

Bennie Roozegaarde

1

Radio Milano

Bennie Roozegaarde Radio Milano

Radio Milano was van 1977 tot 1981 de meest populaire piratenzender in de Achterhoek, maar ook ver daarbuiten. Na een jarenlang kat-en-muisspel kwam er na de tweede inval een eind aan de geheime zender. De zender is nooit gevonden en Bennie Roozegaarde wil niet bekend maken waar deze verstopt is, zodat het mysterie in stand wordt gehouden. Radio Milano was mijn grote piratenvoorbeeld. Zoals Bennie Roozegaarde het deed, zo wilde ik het ook. Pas in de jaren '90 leerde ik hem persoonlijk kennen toen ik hem voor een interview benaderde.

**'Onmundig
stark,
dat is
't wark!'**

Radio Milano zou in de ether te horen zijn van 1977 tot 1981. Het was een roerige piratentijd! Zelf zag ik Radio Milano als mijn grote voorbeeld voor mijn radiocarrière. Ik was een echte Milano-fan, want het was een gouden formule. Het geheim achter dit succes? In een enorme behoefte voorzien door de 'verstaanbare' Nederlandstalige

muziekkeuze (waarin de gevestigde Hilversumse zenders flink tekort schoten), verzoekplaten, non-stop en een nette manier van presenteren. Later zou ik dit format één op één overnemen.

Beginperiode

Bennie Roozegaarde begon met het beluisteren van nachtuitzendingen. Zelf had hij als voorbeeld Radio Santiago (Hans Hendriksen), een

voorloper op middengolfgebied. Santiago experimenteerde veel. Het bereik moest verder, het vermogen hoger en de ontvangst van de zender bij de luisteraars beter. Dat was de aanleiding en het voorbeeld voor Bennie om ook met uitzendingen te starten. In eerste instantie werden op zondagmiddag non-stop platen gedraaid. Santiago werd opgepakt en Milano vulde dat gat op. Radio Milano begon met uitzenden op de middengolf. Bennie vertelt waarom: "Het bereik was vele malen groter dan op FM en veel publiek luisterde naar de middengolf."

Zenders werden gemakkelijk gevonden door politie en daar wilde Bennie wat aan doen. "Dat stak mij. Er moest wat veranderen. Ik zocht contact met wijlen Derk Stegeman van zender Marianne uit Emst. Deze had de zender zodanig verstopt dat het voor de overheid lastig was om hem te vinden en kon dus niet tot veroordeling overgaan vanwege gebrek aan bewijs. Geen zender betekende geen bewijs dat er uitgezonden werd. Zender Marianne had maar liefst zestien keer bezoek van de politie gehad. Een vergelijkbare zender was Radio 1604. Die zond uit vanaf de Veluwe, de studio geheel ondergronds.

In de beginfase is Milano enkele maanden uit de lucht geweest. Deze tijd werd gebruikt om de apparatuur te verstoppert. De verstoppert werd in die periode diverse keren veranderd. Er was twijfel of ze de zender zouden vinden. Achteraf gezien was het niet nodig geweest. Ze zouden de zender nooit vinden. Nu niet, dan niet, nooit niet! Op geen van de verstoppertjes. Het zelfvertrouwen nam ongekende hoogten aan."

Verzoekplatenprogramma op zondagmiddag

In het begin draaide Radio Milano slechts een uurtje, tussen 13 en 14 uur op zondagmiddag. Er waren weinig reacties en Bennie wilde er eigenlijk mee stoppen. Hij vond er niets meer aan. Totdat hij nieuwe moed kreeg toen het aantal luisteraars toenam en de politie op de weg voor zijn huis ging rijden. Dat waren 'sensatiebeluste' agenten.

Na verloop van tijd werd de zendtijd uitgebreid, nam het aantal luisteraars en reacties explosief toe evenals een stortvloed aan verzoeknummers. Wekelijks staken Bennie en zijn vrouw Joke buiten de uitzending om veel tijd in de voorbereiding op het programma van zondagmiddag.

Etherpiraten contra politie Bijna veldslag bij oprollen 'Milano'

ZELHEM – Het oprollen van de illegale zender „Radio Milano” aan de Slangenburgerweg in Zelhem bracht gistermiddag niet alleen een duizendkoppige menigte op de been, maar leidde tevens tot een groot aantal beschadigingen aan de aanwezige politiewagens.

Een complete veldslag kon nog niet worden voorkomen. Slechts met de grootste moeite kon de politie, die aanvankelijk weinig kon uitrichten, uiteindelijk met de nodige assistentie de menigte in bedwang houden. Een agent werd daarbij door zijn eigen politiehond in zijn hand gebeten. Van drie politiewagens lieten de aanwezigen de banden leeglopen en het duurde vele uren voordat de wagens via een truck met oplegger konden worden afgevoerd. Van de wagens werden spiegels afgebroken en de blauwe zwaailichten beschadigd. Uiteindelijk slaagde de politie, die ook nog assistentie kreeg vanuit Doetinchem, erin enige zendapparatuur in beslag te nemen. Of daarmee de hele zender radio

Milano voorgoed uit de lucht is moet vandaag blijken.

Noodkreet

Illegale zenders zijn in Achterhoek en IJsselstreek bijzonder populair. Radio „Milano's” noodkreet „ik word overvallen, kom hierheen” was dan ook niet tegen dovemansoren gezegd. Het merendeel van de aanwezigen bestond uit zendamateurs die hun „collega's” te hulp snelden. De aanwezige politiewagens beplakten zij met stickers van hun geheime zenders. Ook werd een dood varken op een van de wagens gemeten.

Volgens adjudant Van Wijngaarden van de rijkspolitiegroep Wisch, waaronder Zelhem ressorteert, grepen velen gistermiddag de politieactie (waarbij 14 man aanwezig waren) aan om zich op de Hermandad af te reageren. „Je kunt gewoon stellen”, aldus de adjudant, „dat wij ons af en toe bedreigd voelen”.

De verzoekplaten via Postbus 127 in Doetinchem werden door Bennie van 13 tot 15 uur gepresenteerd. Daarna draaide Gerrit Visscher van de Witte Ster non-stop platen bij Milano tot 17 uur.

Eerste inval

De eerste politie-inval vond plaats op 4 maart 1979. Deze staat nog steeds bekend als 'het varken op de politiebus'.
Het was een door de politiemacht slecht voorbereide klus. Zo beaamde ook de latere opperwachtmeester Otto Duursma. Bennie: "De Hermandad

had niet gerekend op zo'n massale toeloop van Milano-sympathisanten. Er werd met man en macht gezocht in en rondom de boerderij. Even dachten de heren beet te hebben. Buiten werd namelijk koortsachtig met een metaaldetector gezocht. Een luid alarmsignaal ging af! De agenten maakten al een vreugdesprong. Maar dat was van korte duur. Het bleek de waterleiding van Waterbedrijf Oost Gelderland te zijn. De inval mislukte volledig en de zender werd uiteraard niet gevonden. En geen zender betekende geen wettig bewijs dat er uitgezonden werd."

MILANO VIERT 3-JARIG BESTAAN MET UNIEKE LIVE-UITZENDING

Ofschoon de exakte verjaardag de laatste zondag in september was, vierde de veel besproken, doch vriendelijke „piraat“ Radio Milano zondag 12 oktober haar 3-jarig jubileum. Om de feestvreugde ekstra luister bij te zetten, werd er via de Milanosateliet een presentatie verbinding geslagen met zaal Lovink in de Nijman bij Halle.

’s Morgens om 11.00 uur werd er gestart met non-stop muziek op de 225 meter, omdat er toen door atmosferische storingen nog geen verbinding mogelijk was met de feestzaal. Maar ook hier wisten de Milano technici de zaak te klaren en om kwart voor twaalf kwamen de eerste live-geïndes rechtstreeks bij iedereen thuis. Een Willem van de Brink, die jullie wellicht kennen van „Pop in het Vizier“ deed de presentatie.

Voorop
Voor de zoveelste keer bewees Milano geen eendags-piraat te zijn en voorop te lopen daar waar het om nieuwe ontwikkelingen gaat. Nog nooit vertoont en uniek in de illegale radiowereld. Luisteraars werden opgeroepen om persoonlijk de jubilaria geluk te wensen. Zo rond de klok van een uur begon de zaal goed vol te lopen, maar on-

danks de gezelligheid vroeg iedereen zich toch wel af, wie is die man nou, die we zondags altijd op de radio horen?

In de zaal werd Willem van de Brink aangespoord om deze brandende vraag onmiddellijk aan de studio door te geven met „Ja“ beantwoord als de verzoeken waren afgewerkt. Niet alleen luisteraars brachten hun felicitaties over, ook diverse regionale artiesten brachten een bezoek aan dit feestelijke live gebeuren. Bram Biesterfeld was er zelfs voor uit Utrecht gekomen en bracht zijn nieuwe single ten gehoren. Ik zou zo graag een jonkie willen zijn“. Verder was het een gezellige komen en gaan van o.m. Ben Steneker, Arnt Jansen, Escaliber.

Normaal
Jullie zouden het meegemaakt moeten hebben toen de zwarte Chevrolet van Normaal voor

kwam rijden! De hele menigte mensen maakt onmiddellijk een drass van 180 graden om het lensaal mee te maken. Onder luid applaus werden de twee vertegenwoordigers van Normaal a.w. Frederic, Puntdrad en Brekken Jan Schaapsebot ontvangen. Bier vloogde er in overvloed en dit leuke gebeuren kreeg met de komst van Normaal een gezellige regionale karakter.

Maar uiteindelijk waren er ook een stel mensen gekomen om de man te zien, die zondags julie verzoeken behandelt. Zo rond vier uur verscheen ook Bennie Milano ten tonele. Willem van de Brink had het voorrecht om namens de aanwezigen en de luisteraars een beker te overhandigen welke aangeboden werd door collega's uit ebberland. Een spontaan overvloedig applaus was de reactie van het publiek in de zaal. Na het vertrek van de speciale T-shirt met het opschrift „Milano 3 jaar“ werd de feestelijke middag besloten met de alom bekende Milano tune. Iedereen kon terugkijken op een geslaagde uitzending op naar de vierde verjaardag, want welken de reuktes voorziet Milano in een ditzelfde behefte.

Gastdiscjockey Willem van de Brink

Snel na deze inval kwam Bennie in contact met Willem van de Brink. Zijn echte naam is Willem Kraijenbrink. Hij was werkzaam bij Radio Rekken en presenteerde, na gevraagd te zijn door Bennie, op zondagmiddag tussen 12 en 13 uur en leverde zijn programma per band aan. Hij regelde promo's voor Milano, zoals de slogan 'Onmundig sterk, dat is 't wark' kwam van zijn hand: 'I-j luustert noar Milano, veur ow en veur mien en veur iedereen. Elke zondagmiddag opnieuw, onmundig sterk, jota dat is 't wark' (op de melodie van de 'Tiroler Holzhackerbaub'n). Deze tekst werd ingezongen door Hagenezen die grote moeite hadden om de Achterhoekse uitspraak op een juiste wijze in te zingen. Dat zorgde tijdens de opnames voor hilarische taferelen.

Willem draaide platen uit de Nederlandstalige top 10 en die lijst werd wekelijks gepubliceerd in de Graafschapbode en het Oost-Gelders Vizier, waarmee hij connecties had. Hij draaide verder populaire Top 40-muziek. Volgens Bennie leende zijn stem zich daar ook perfect voor. Willem van de Brink regelde interviews met onder meer Arne Jansen en Normaal. Dat was uniek voor een piraat. Arne Jansen nam ook 'Hallo, dit is Milano' op, op de melodie van zijn evergreen 'Meisjes met rode haren'. De nieuwe tekst kwam van Willem, samen met Arne. De jingles van Willem klonken zeer professioneel. Het eerste stukje haalde hij er vakkundig uit, dat klonk superstrak op de radio zonder dat er stiltes vielen.

Hij had ingangen bij platenmaatschappij Telstar van Johnny Hoes, waardoor Radio Milano primeurs van nieuwe liedjes kon laten horen. Willem vervulde een grote rol bij het driejarig jubileum. Het werd groots gevierd op een zondagmiddag in 1980 bij zaal Lovink in Halle-Nijman. Luisteraars konden daar live in de uitzending komen, wat een enorme toeloop van fans betekende.

1 aprilgrap

Het was een uitdaging om de kwaliteit van de spraak op net zo'n hoog niveau te krijgen als de muziek, maar dat lukte goed dankzij de deskundigheid van vaste monteur en technicus Wim Eelderink (Radio Casanova). Bennie moest zich strikt aan de technische regels houden van Wim. "Wim had op de versterker in de studio een oogje gebouwd voor de modulatie, de sterkte van het geluid. Dat bestond uit een metertje met twee streepjes, waartussen het metertje tijdens het draaien exact moest blijven zitten. Om 15 uur kwam Gerrit achter de knop-

De bandleden van Normaal waren ook bij het driejarig jubileum. Links Jan Manschot.

Volle bak bij Lovink.

Links Bennie Roozegaarde, in rood T-shirt Willem van de Brink.

Willem van de Brink interviewt Arne Jansen.

FOTOS WIM EELDERINK

‘Ik kan wel zien wie er nu achter de knoppen zit’

pen te zitten. Maar het metertje moest perfect tussen de streepjes blijven. Wim kon thuis precies zien wie er op dat moment achter de draaitafels zat. Hij belde dan onmiddellijk naar de Milano-studio: ‘Ik kan wel zien wie er nu achter de knoppen zit, ‘t geet vól te hard!’

Technicus Wim en ik hielden sowieso wel van een geintje. Na een doordeweekse vergadering van de ideeënmachine, die bestond uit wijlen Henk Luimes, Derk Smeitink, Gerrit Visscher en mijzelf, werd op de radio het gerucht verspreid dat Milano in 1980 tv-uitzendingen zou gaan verzorgen. De kranten speelden er op in en zelfs het uitzendkanaal werd al genoemd. In talloze huiskamers werd op die bewuste voorjaarsdag volop gedraaid aan de televisiekanalen. Vele tv’s waren nadien ontregeld. Het bleek een goeie 1 aprilgrap! Wim heeft daarna als tv-monteur in de Achterhoek veel werk gehad om alle toestellen weer op de juiste kanalen in te stellen.”

Stroom tekort

Technisch gezien was het heel lastig om de zender op vol vermogen in de ether te houden. Het apparaat vroeg zo verschrikkelijk veel stroom dat er op de boerderij van Bennie niet genoeg voor handen was, zelfs niet met behulp van aggregaten. In 1980 nam Bennie tijdens de bouw van zijn nieuwe ligboxenstal voor zijn melk-koeien ongekende risico’s. Hij moest de vier pompen van de bronbemaling (die er voor zorgen dat het grondwaterpeil daalt) op zondagmiddag uitzetten, om zo nét voldoende stroom te verkrijgen om de zender in de lucht te houden. Met alle mogelijke gevolgen voor de nieuwbouw van dien, want zonder de pompen ging het slechts twee uur goed. Als de grote midden-golfzender tijdens de uitzending uit zou vallen, was het heel moeilijk om deze diezelfde middag weer aan de praat te krijgen.

Wim Eelderink ontwikkelde een kristal zodat de zender exact op de frequentie 225 meter bleef. Een knap stukje techniek! In de winterperiode was het altijd flink koud in de studio. Met behulp van een gaskacheltje werd voor wat warmte gezorgd. Om de beide pick-ups op toeren te laten komen en niet vals te laten klinken, werden ze soms drie uur voor de uitzending al aangezet.

Ongekende populariteit Milano

Ondertussen liepen de meningen uiteen of de tijd voor verzoekplaten al dan niet uitgebreid moest worden. Bennie: “We hebben besloten om dat niet te doen. De bekendheid en populariteit waren ongekend. De aanvragen voor verzoekjes voor familie, vrienden, burens, bekenden, jarigen en huwelijken moesten worden ingekort, omdat het teveel werd. Aanvankelijk zo’n 100 per week tot later zelfs 200 of meer per week. Op de top kwa-

Door de 1 aprilgrap gingen alle Achterhoekse tv’s op testbeeld en moesten opnieuw op de juiste zenders afgestemd worden.

men er 340 brieven. Hoogtepunt was het nummer van Dennie Christian: ‘Marsipulami (Wij zijn twee vrienden)’. Hiervoor kwamen op één zondag 50 verzoeken binnen. Het liedje werd dan tweemaal gedraaid tijdens de uitzending. Inhoudelijk werden de brieven naar verloop van tijd bovendien steeds langer, dus moesten ze samengevat worden. Ze werden te lang om in zijn geheel voor te lezen. Alle aanvragen werden al op zaterdagmiddag en -avond door Joke en mij doorgespit, samengevat en namen verzameld. We konden alleen de hoofdzaken noemen. De luisteraars waren daar op een bepaald moment niet allemaal even gelukkig mee, maar het kon niet anders.”

Wanneer ‘Heimwee naar jou’ van de Heikrekels door de ether klinkt, doet Bennie Roozegaarde dat emotioneel nog heel veel. Dan komen de herinneringen en verhalen weer naar boven. Als ware het de dag van gisteren. Het was de herkenningmelodie van zijn zender Radio Milano. Iedere

piratenzender had zijn eigen tune, waardoor de luisteraars aan het begin van de uitzending direct konden herkennen naar welke zender men luisterde. En aan het eind van de uitzending was datzelfde instrumentale nummer nogmaals te horen, zodat de luisteraar wist dat het einde van de uitzending nabij was.

Uit de hand gelopen hobby

De hobby liep uit de hand, zodat het ook een verplichting werd voor Bennie: “Er komt een periode, dan kun je en wil je niet stoppen. Je hebt een bepaald niveau bereikt, iedereen stemt af op die 225 meter op de middengolf. Er was op dat moment geen weg terug.

Het was bij de wet verboden, maar dat weerhield mij allerminst. Op de zondag had ik zo’n vier vaste mede-

werkers om me heen. Doordeweeks regelde ik alles zelf, maar het hele gezin en zijn ouders stonden er volledig achter. Vader Jan was minstens zo fanatiek. Hij zei als de spanning opliep: ‘An loaten stoan den zender, niet uutzetten!’ Zonder steun van familie zou het onmogelijk zijn de ‘hobby’ uit te voeren. De druk was groot, maar je moet toch rustig blijven. Milano was van Zeeland tot Ameland te ontvangen. In de Achterhoek was het de meest populaire zender. Het was stil op straat op zondagmiddag. Behalve in de Slangenburg. Bij onze boerderij stonden talloze auto’s. Het was er gezellig en op straat werden onderling volop stickers van de diverse regiopiraten geruild. Dat was een echte hype, want het barstte in die periode van de Achterhoekse piraten in de ether, zowel op middengolf als op FM.”

Tweede inval

Na een inval werd het vermogen verder opgeschroefd om de politie uit te dagen. ‘Een schep kolen erbij op’, was de uitspraak die de medewerkers van Milano dan riepen.

Op 25 januari 1981 volgde de tweede inval met politie, Radio-controledienst en ME op de boerderij aan de Slangenburgweg 2 in Zelhem. In no-time waren duizenden mensen op de been met als doel hun favoriete zender Milano te steunen.

Signalen op de dag zelf, maar ook ervoor waren er wel. Bennie was al getipt over naderend onraad. Anno 1981 kwam bij politie een nieuwe opperwachtmeester in Zelhem, Otto Duursma. Zijn eerste grote klus was het uitschakelen van Radio Milano. Die man deed volgens Bennie zijn werk en later hebben ze er nog om gelachen. Duursma was ervan overtuigd dat het hem zou lukken om de zender te vinden. Bennie had hem

FOTO'S: HENK WESTERVELD ARCHIEF THEO KOCK

van tevoren gewaarschuwd: “Het is zinloos, want u vindt de zender niet.” Die voorspelling was juist, want de zender is nooit gevonden. Politie pakte de zaken ook bij de tweede inval niet goed aan, ondanks de ruime voorbereiding en grote opzet.

Bennie sprak later met een jonge agent die net bij de politie was. Hij beleefde zijn vuurdoop in de helikopter met de zoeklichten boven de boerderij. Hij was kotsmisselijk geweest en had de plastic zak binnen het half uur tot de rand toe vol. Door de spanning moest hij vreselijk overgeven.

Bennie vertelt over de impact en druk na zo’n inval, op hem en familie: “Een onmenselijk zware druk! Iedereen begon te roepen: dat kun je niet meer doen, je kunt hier niet meer mee doorgaan. Je hebt een gezin! Daar kwam bij dat de mast van 30 meter naar de grond gehaald en in stukken geslepen werd. Hierdoor word je toch vleugellam gelegd, waardoor de sterkte achteruit gaat en je minder ver komt.”

De Kleine Jäger

De dagen erop puilden de kranten letterlijk uit naar aanleiding van de gebeurtenissen bij Radio Milano. De kranten vroegen diverse piraten uit de omgeving ook om een reactie, waaronder De Kleine Jäger. Dat was kroegbaas, jager en kruidenier Bennie Praastink, beter bekend als Bennie van de Pröhs. De grote inspirator en stamkroeghouder van de band Normaal. De Kleine Jäger draaide zijn programma op maandagmorgen, eveneens op de middengolf. Met als toepasselijke herkenningmelodie ‘Im grünen Wald’ van Leni und Ludwig. Ook die zender stak zijn bewondering voor Milano niet onder stoelen of banken, schreef de Graafschapbode. ‘Dat is pas klasse’, juicht De Kleine Jäger. ‘Onvoorstelbaar dat ze de zender niet

FOTO'S: HENK WESTERVELD ARCHIEF THEO KOCK

